

146

UCHWAŁA Nr 96 RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1960 r.

w sprawie nadania statutu organizacyjnego Polskiej Akademii Nauk.

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 10, poz. 64) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Polskiej Akademii Nauk nadaje się statut organizacyjny stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały nr 96 Rady Ministrów z dnia 22 marca 1960 r (poz. 146).

STATUT ORGANIZACYJNY POLSKIEJ AKADEMII NAUK

§ 1. Statut Polskiej Akademii Nauk, oznaczonej w dalszych przepisach skrótem „Akademia”, określa szczegółową organizację wewnętrzną Akademii oraz zakres i tryb działania jej organów.

Zgromadzenie Ogólne.

§ 2. Naczelnym organem Akademii jest Zgromadzenie Ogólne.

§ 3. Zgromadzenie Ogólne nadaje ogólny kierunek działalności Akademii oraz sprawuje nadzór nad jej organizacją i działalnością. W szczególności do zadań Zgromadzenia Ogólnego należy:

- 1) ustalanie ogólnych wytycznych w sprawie rozwoju nauki polskiej oraz wytycznych dla prac naukowych Akademii i ich organizacji,
- 2) rozpatrywanie szczególnie doniosłych zagadnień naukowych,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie okresowych sprawozdań Prezydium Akademii z działalności Akademii oraz rozpatrywanie sprawozdań Prezydium o stanie nauki polskiej, jej rozwoju, potrzebach i osiągnięciach,
- 4) powoływanie nowych członków Akademii,
- 5) decydowanie o wykluczeniu członka Akademii,
- 6) postanawianie na wniosek Prezydium o powoływaniu, zmianie lub znoszeniu wydziałów naukowych Akademii oraz oddziałów Akademii,
- 7) uchwalanie na wniosek Prezydium statutów organizacyjnych oddziałów Akademii, regulaminu wyboru członków Akademii oraz regulaminu sesji Zgromadzenia Ogólnego,
- 8) wybór członków Prezydium Akademii zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 i 2.

§ 4. W Zgromadzeniu Ogólnym biorą udział z głosem stanowczym członkowie krajowi (rzeczywiści i korespondenci) Akademii. Członkowie zagraniczni nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 5. 1. Sesje Zgromadzenia Ogólnego odbywają się co najmniej raz na rok. Zwołuje je Prezydium Akademii, które ustala porządek obrad. Na zebraniach Zgromadzenia Ogólnego przewodniczy Prezes lub wiceprezes Akademii.

2. Na wniosek przynajmniej połowy liczby krajowych członków Akademii Prezydium jest obowiązane zwołać sesję Zgromadzenia Ogólnego w terminie dni trzydziestu, licząc od dnia zgłoszenia wniosku. Porządek obrad obejmuje w tym przypadku sprawy wymienione we wniosku.

3. Tryb zwoływania i odbywania sesji Zgromadzenia Ogólnego określa regulamin uchwalony przez Zgromadzenie na wniosek Prezydium.

Prezydium.

§ 6. 1. W skład Prezydium wchodzi:

- 1) Prezes i wiceprezesi Akademii, wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród rzeczywistych członków Akademii, przy czym liczbę wiceprezesów ustala ustępujące Prezydium Akademii za zgodą Prezesa Rady Ministrów,
- 2) członkowie Prezydium, wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród członków krajowych Akademii w liczbie ustalonej przez ustępujące Prezydium za zgodą Prezesa Rady Ministrów,
- 3) Sekretarz Naukowy Akademii, powołany spośród członków krajowych Akademii przez Radę Państwa na wniosek Rady Ministrów,
- 4) zastępcy Sekretarza Naukowego Akademii i sekretarze wydziałów Akademii, powołani spośród członków kra

owych Akademii przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii,

5) przewodniczący oddziałów zamiejscowych Akademii powołani spośród członków krajowych Akademii w trybie ustalonym w statutach organizacyjnych oddziałów (§ 23 ust. 3).

2. Wybór członków Prezydium przez Zgromadzenie Ogólne wymaga zatwierdzenia przez Radę Ministrów.

3. Prezes i wiceprezesi Akademii, Sekretarz Naukowy, zastępcy Sekretarza Naukowego i sekretarze wydziałów są stale urzędującymi członkami Prezydium Akademii.

§ 7. 1. Prezydium Akademii czuwa nad należytym wykonaniem zadań przez Akademię i wszystkie jej organy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 10, poz. 64), niniejszego statutu i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego oraz decyduje w sprawach przewidzianych w tej ustawie i w niniejszym statucie.

2. W szczególności Prezydium Akademii:

- 1) sprawuje nadzór nad działalnością Sekretariatu Naukowego Akademii, jej wydziałów, placówek naukowych oraz innych jednostek organizacyjnych i w tym celu rozpatruje ich sprawozdania,
- 2) rozpatruje i przedstawia Rządowi projekty perspektywicznych i okresowych ogólnopństwowych planów badań naukowych oraz zatwierdza zbiorcze plany prac naukowych prowadzonych w ramach Akademii,
- 3) postanawia na wniosek Sekretariatu Naukowego o powołaniu nowych placówek naukowych Akademii, ich przekształceniu i zwinieniu,
- 4) postanawia o powołaniu, przekształceniu lub zwinieniu sekcji w ramach wydziałów, komitetów naukowych działających przy wydziałach i bezpośrednio przy Prezydium,
- 5) wypowiada się na wniosek Sekretariatu Naukowego lub z własnej inicjatywy w sprawie potrzeb i organizacji nauki w skali ogólnokrajowej,
- 6) rozpatruje wstępne wnioski i materiały w sprawach należących do zakresu działania Zgromadzenia Ogólnego,
- 7) przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu kandydatury na członków Akademii,
- 8) reprezentuje Akademię na zewnątrz.

§ 8. 1. Kadencja Prezydium trwa trzy lata i rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego. Jeżeli z upływem kadencji nowy skład osobowy Prezydium nie jest powołany, dotychczasowe Prezydium pełni wszystkie funkcje do chwili objęcia ich przez nowe Prezydium. W razie zmian w składzie Prezydium w ciągu kadencji okres pełnienia funkcji przez nowo powołanych członków kończy się z upływem kadencji całego Prezydium.

2. Kadencja pierwszego Prezydium, powołanego na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk, upływa 31 grudnia 1962 r.

§ 9. 1. Prezes Akademii przewodniczy na sesjach Zgromadzenia Ogólnego, zwołuje posiedzenia Prezydium i przewodniczy na nich, kieruje pracą Prezydium, a w okresach między posiedzeniami Prezydium sprawuje w imieniu Prezydium bieżący nadzór nad działalnością Akademii i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Wiceprezesi Akademii są stałymi pomocnikami Prezesa i zastępują go w miarę potrzeby.

§ 10. Posiedzenia Prezydium odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na trzy miesiące. Zwołuje je Prezes Akademii na wniosek Sekretarza Naukowego lub z własnej inicjatywy albo na żądanie co najmniej połowy członków Prezydium.

§ 11. Tryb pracy kolegiальной Prezydium Akademii ustala regulamin uchwalony przez Prezydium.

Sekretariat Naukowy.

§ 12. 1. W skład kolegiального Sekretariatu Naukowego Akademii wchodzi: Sekretarz Naukowy Akademii, jego zastępcy i sekretarze wydziałów.

2. Do zakresu działania Sekretariatu Naukowego należy:

- 1) ogólne kierownictwo działalnością wszystkich jednostek organizacyjnych Akademii,
- 2) projektowanie organizacji prac badawczych Akademii oraz zatwierdzanie regulaminów wydziałów, sekcji i komitetów naukowych oraz statutów placówek naukowych,
- 3) projektowanie zbiorczych planów prac badawczych Akademii i kontrola ich wykonania oraz projektowanie planów rozwoju nauki polskiej w skali ogólnokrajowej,
- 4) wypowiedzanie się w sprawach organizacji nauki poza Akademią w zakresie kompetencji przysługujących Akademii,
- 5) projektowanie budżetu Akademii oraz podejmowanie decyzji związanych z wykonaniem budżetu,
- 6) ustalanie zbiorczych planów wydawniczych Akademii oraz planów w zakresie współpracy naukowej z zagranicą,
- 7) powoływanie przewodniczących i członków komitetów naukowych oraz rad naukowych placówek, działających bezpośrednio przy Prezydium Akademii,
- 8) powoływanie przewodniczących komitetów naukowych działających przy wydziałach,
- 9) powoływanie zastępców sekretarzy wydziałów, sekretarzy oddziałów zamiejscowych, kierowników placówek naukowych Akademii oraz innych członków kierownictwa placówek, jeżeli ich przewiduje statut danej placówki,
- 10) powoływanie docentów etatowych w placówkach Akademii,
- 11) ustalanie organizacji obsługi administracyjnej, finansowej i gospodarczej Akademii,
- 12) przygotowywanie projektów i wniosków w sprawach należących do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego i Prezydium Akademii,
- 13) ustalanie obowiązkowego wymiaru zajęć pomocniczych pracowników nauki w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

§ 13. 1. Sekretarz Naukowy Akademii przy pomocy swoich zastępców sprawuje bieżące kierownictwo całą działalnością Akademii. Do jego kompetencji należy decyzja we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych innym organom Akademii.

2. Uprawnienia zastrzeżone w przepisach szczególnych ministrom w sprawach organizacyjnych, administracyjnych, finansowych i gospodarczych przysługują odpowiednio Sekretarzowi Naukowemu Akademii, o ile ustawa o Polskiej Akademii Nauk lub statut niniejszy nie stanowią inaczej.

3. Sekretarz Naukowy Akademii jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników zatrudnionych w Akademii.

4. Podział pracy między swoimi zastępcami ustala Sekretarz Naukowy Akademii.

§ 14. Jako organy pomocnicze w zakresie swoich zadań Prezydium Akademii oraz Sekretariat Naukowy Akademii mogą powoływać komisje pod przewodnictwem swoich członków.

Sekretariat Administracyjny.

§ 15. Prezydium i Sekretariat Naukowy Akademii wykonuje swoje zadania przy pomocy Sekretariatu Administracyjnego Akademii, w którego skład wchodzi pracownicy administracyjni, a w miarę konieczności także pracownicy innych kategorii, z wyjątkiem pomocniczych pracowników nauki. Wewnętrzną organizację Sekretariatu Administracyjnego określa regulamin ustalony przez Sekretariat Naukowy Akademii i zatwierdzony przez Prezesa Rady Ministrów. Sekretariat Administracyjny podlega bezpośrednio Sekretarzowi Naukowemu Akademii.

Wydziały.

§ 16. 1. Akademia dzieli się na wydziały, z których każdy obejmuje określoną grupę nauk.

2. Tworzenie wydziałów oraz ich przekształcanie i znieszenie następuje w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego Akademii na wniosek Prezydium. Uchwała podlega zatwierdzeniu przez Radę Ministrów.

3. Wydziały mogą dzielić się na sekcje, obejmujące poszczególne grupy nauk w ramach wydziałów. Sekcje są pomocniczymi jednostkami wydziałów. W skład sekcji wchodzi członkowie wydziału odpowiednich specjalności.

§ 17. 1. Każdy członek Akademii jest członkiem jednego z jej wydziałów zależnie od swojej specjalności naukowej. Może on brać udział w pracach innych wydziałów, jednakże bez prawa głosowania w sprawach organizacyjnych i personalnych.

2. Przy wyborze członka Akademii, Zgromadzenie Ogólne rozstrzyga o jego przynależności do jednego z wydziałów.

§ 18. Do zadań wydziału Akademii należy:

- 1) branie udziału w pracach nad rozwojem nauk objętych zakresem właściwości wydziału.
- 2) rozpatrywanie i opiniowanie projektów planów badań naukowych w skali ogólnokrajowej w zakresie nauk reprezentowanych w wydziale.
- 3) ogólne kierownictwo naukowe i nadzór nad podległymi wydziałowi placówkami, komitetami i komisjami naukowymi oraz koordynowanie ich działalności.
- 4) rozpatrywanie planu prac naukowych i planu wydawnictw wydziału oraz podległych mu placówek i komitetów naukowych oraz społecznych instytucji naukowych odpowiednich specjalności poddanych opiece Akademii.
- 5) rozpatrywanie sprawozdań z prac członków wydziału.
- 6) rozpatrywanie sprawozdań z działalności podległych wydziałowi placówek komitetów i komisji oraz społecznych instytucji naukowych.
- 7) dyskutowanie na zebraniach wydziału problemów naukowych oraz organizowanie konferencji i zjazdów naukowych.
- 8) współdziałanie w praktycznym wprowadzaniu w życie wyników badań naukowych i w upowszechnianiu wiedzy.
- 9) przedstawianie Prezydium Akademii kandydatur na członków Akademii.
- 10) występowanie w sprawie potrzeb i organizacji nauk objętych właściwością wydziału, w sprawie kadr naukowych, wyposażenia i finansowania placówek naukowych.
- 11) powoływanie przewodniczących i innych członków rad naukowych placówek oraz członków komitetów naukowych, działających przy wydziale.

12) wykonywanie innych zadań przewidzianych przez obowiązujące przepisy albo przekazanych przez Prezydium Akademii.

§ 19. 1. Sekretarz wydziału Akademii kieruje bieżącymi pracami wydziału, zwołuje jego sesje plenarne i przewodniczy na nich, przygotowuje materiały obrad i wykonuje uchwały sesji plenarnych wydziału, jak również uchwały Prezydium i Sekretariatu Naukowego Akademii oraz zarządzenia Sekretarza Naukowego Akademii odnoszące się do wydziału.

2. Sekretariat Naukowy Akademii może powołać jednego lub więcej zastępców sekretarza wydziału spośród samodzielnych pracowników nauki.

3. Sekretarz wydziału wykonuje swoje zadania przy pomocy swoich zastępców oraz sekretariatu naukowego wydziału, którym kieruje i przydzielonych mu przez Sekretarza Naukowego Akademii pracowników Akademii.

4. W skład sekretariatu naukowego wydziału wchodzi:

- 1) sekretarz wydziału jako przewodniczący,
- 2) zastępcy sekretarza,
- 3) członkowie Akademii wybrani przez wydział na okres kadencji Prezydium Akademii; wydział może wybrać w razie potrzeby także samodzielnych pracowników nauki nie będących członkami Akademii.

§ 20. Sposób działania wydziałów i sekcji oraz szczegółowy zakres działania sekretarzy wydziału i organizację i zakres działania sekretariatów wydziału ustala Sekretariat Naukowy Akademii na wniosek właściwych wydziałów.

Komitety naukowe.

§ 21. 1. Jako organy pomocnicze dla wydziału lub bezpośrednio dla Prezydium Akademii w zakresie poszczególnych dyscyplin, ich grup lub szczególnych zagadnień naukowych tworzy się komitety naukowe. Do szczególnych zadań komitetów należy udział w planowaniu i koordynowaniu badań naukowych w skali ogólnokrajowej.

2. Powołanie komitetu naukowego uchwała Prezydium Akademii.

3. Do zadań komitetu naukowego należy w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów planów badań naukowych perspektywicznych i okresowych w skali ogólnokrajowej w zakresie nauk reprezentowanych w komitecie oraz bieżące koordynowanie badań naukowych w tym zakresie,
- 2) podejmowanie inicjatywy w sprawie badań i wydawnictw naukowych oraz w sprawie uzupełniania i organizacji sieci placówek naukowych, zarówno należących do Akademii, jak i nie objętych jej organizacją,
- 3) organizowanie dyskusji i konferencji naukowych,
- 4) udzielanie opinii na życzenie organów Akademii w sprawie stanu i organizacji nauk, reprezentowanych w komitecie,
- 5) inicjowanie i opiniowanie wniosków w sprawie współpracy nauki polskiej z zagranicą,
- 6) sprawowanie opieki naukowej nad społecznymi naukowymi instytucjami specjalistycznymi i nad specjalistyczną tematyką naukową społecznych instytucji ogólnych,
- 7) współdziałanie przy wprowadzaniu w życie wyników badań naukowych.

§ 22. 1. W skład komitetów naukowych wchodzi:

- 1) członkowie Akademii odpowiednich specjalności,

- 2) inni wybitni pracownicy nauki i wybitni praktycy,
- 3) przedstawiciele zainteresowanych resortów, instytucji, organizacji gospodarczych i organizacji społecznych.

2. Przewodniczących komitetów naukowych powołuje Sekretariat Naukowy Akademii. Członków komitetów działających przy Prezydium Akademii powołuje Sekretariat Naukowy Akademii, a działających przy wydziale — właściwy wydział. Powołanie składu komitetów naukowych następuje na okres kadencji Prezydium Akademii.

3. Szczegółową organizację poszczególnych komitetów naukowych, sposób powiązania komitetów z innymi jednostkami organizacyjnymi Akademii oraz tryb działania komitetów określają regulaminy ustalone przez Sekretariat Naukowy Akademii na wniosek wydziałów.

Placówki.

§ 23. 1. Akademia organizuje i prowadzi sieć własnych placówek naukowych, których zadaniem jest prowadzenie badań naukowych, kształcenie i doskonalenie kadr naukowych, upowszechnianie wiedzy i wykonywanie innych zadań przewidzianych przez obowiązujące przepisy.

2. Placówki Akademii mogą być organizowane także poza granicami Rzeczypospolitej.

§ 24. 1. Placówki naukowe działają w obrębie właściwych wydziałów Akademii. Wyjątkowo mogą być one organizowane przy Prezydium Akademii.

2. Placówki naukowe tworzy się na podstawie uchwały Prezydium Akademii na wniosek Sekretariatu Naukowego. Utworzenie instytutu naukowego wymaga zgody Rady Ministrów.

3. Nazwy poszczególnych placówek naukowych, ich organizację oraz zakres działalności określają statuty nadawane przez Sekretariat Naukowy Akademii.

§ 25. 1. Kierowników placówek naukowych powołuje spośród samodzielnych pracowników nauki Akademii na okres 5 lat i odwołuje Sekretariat Naukowy Akademii. Na taki sam okres powołuje Sekretariat innych członków kierownictwa, jeżeli przewiduje ich statut placówki.

2. Kierowników wewnętrznych jednostek organizacyjnych placówki (działy, zakłady, pracownie itp.), przewidzia-

nych w statucie, powołuje spośród pracowników nauki, zatrudnionych w placówce, właściwy wydział Akademii, a gdy chodzi o placówki podległe bezpośrednio Prezydium Akademii — Sekretariat Naukowy Akademii.

3. Każda placówka naukowa ma swoją radę naukową, której zakres zadań określa statut. Przewodniczących i innych członków rady powołuje na okres 3 lat właściwy wydział, a w placówkach podległych bezpośrednio Prezydium — Sekretariat Naukowy Akademii.

§ 26. 1. W obrębie Akademii mogą być tworzone biblioteki naukowe, archiwa, ośrodki dokumentacji naukowej itp. pomocnicze urządzenia naukowe i techniczne. Powołuje się je na podstawie uchwały Prezydium Akademii. Ich nazwy, organizację oraz zakres działania określają statuty, nadawane przez Sekretariat Naukowy Akademii.

2. Poszczególne placówki, o których mowa w ust. 1, mogą być uznane przez Prezydium Akademii za placówki naukowe.

§ 27. 1. Akademia w porozumieniu z właściwym ministrem lub na zlecenie Rady Ministrów może objąć ogólny nadzór naukowy nad całością lub częścią prac placówki naukowej nie objętej jej organizacją. W tym wypadku Sekretariat Naukowy Akademii wyznacza organ Akademii właściwy do sprawowania nadzoru.

2. W trybie przewidzianym w ust. 1 może być zlecony Akademii nadzór nad polskimi placówkami naukowymi za granicą. W tym przypadku Sekretariat Naukowy Akademii może powołać miejscowe komitety opieki nad tymi placówkami.

Oddziały.

§ 28. 1. W celu wzmocnienia pracy naukowej w poszczególnych ośrodkach kraju Akademia może tworzyć swoje terenowe oddziały, skupiające członków Akademii czynnych w danym ośrodku.

2. Powołanie oddziału Akademii wymaga uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zatwierdzonej przez Radę Ministrów.

3. Organizację i zakres działania oddziału ustala statut uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne i zatwierdzony przez Radę Ministrów.